

TORONTÁL

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obilnityeva (Zápolya) u. 1
75 **para**
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre 180 D | Negyedévre 45 D
Félévre 90 D | Havonta 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben **75** **para**

Az igazságszolgáltatás helyzete.

Nem tudjuk, vajjon a választási harcok eget-földet rázó viharai között ildomos-e másról beszélni, mint a választások esélyeiről és ezzel kapcsolatban arról a lélekzetet elállító hajszáról, amely a mandátumért, ezért a mesebeli kincsért folyik? Nem tudjuk, vajjon az általános, minden zugot betöltő esatazaj közben illik-e arról elmélkedni, hogy az állam legértékesebb javai pusztulóban vannak és ha az eddigi kormányzati rendszer állandó marad, az építés égetően szükséges munkája helyett éveken át majd csak a mindjobban felnövekvő romok eltakarításáról kell gondoskodni?

Választások előtt — ismerjük ezt a nótát régtől fogva a — kormány és minden egyes párt ragyogó színeiben eseteli a bekövetkezendő szebb jövőt és ilyenkor minden egyes jelöltnek hirtelen eszébe jut az a sok tennivaló, amelyet eddig — természetesen mindig csak a más hibájából — elmulasztottak. De talán nincsen állami intézmény, amelyet végzetesebben elhanyagoltak volna, mint az igazságszolgáltatást. Hogy ez a vétkes nemtörődomség mily morális és gazdasági kárt jelent az ország fejlődése, konszolidációja szempontjából, azt a mai helyzet mindennél szomorúbban illusztrálja.

A bíróságoknál, úgy az alsó, mint a felső fokon teljes a bíróhiány. Évek óta szinte napról-napra sürgető panaszokkal ostromolták a kormányt amiatt, hogy a bírói koldus-fizetésből megélni nem lehet és ha a kormány ezen a helyzeten haláléktalanul nem változtat, egyre több, hivatása magaslatán álló bíró otthagyná a bírói széket. A panaszok hiába hangzottak el, a kormány beírta hangzatos ígéretekkel, a bírói létszám pedig egyre kevesbedett. És ma már ott tartunk, hogy a bíróhiány miatt a legjelentéktelenebb per évekig is eltart, hogy bűnügyekben a főtárgyalás után hónapokon át nem készülhet el az írásba foglalt bírói ítélet, az úgy a fellebbezési bíróság elé csak hosszú idő múlva kerül, azalatt pedig a vádlott véget nem érő vizsgálati fogságban reménykedhetik abban, hogy a felsőbb bíróság valamikor talán — felmenti a vád alól.

Nem akarunk e helyen százszor eleséptelt közhelyekkel rámutatni azokra a szomorú következményekre, amelyekkel minden államban a jogállapot meglazulása jár. De lehetetlen meg nem emlékeznünk arról, hogy az ország belső és külső hitele mulhatatlanul veszendőbe megy, ha a hitelező a bíróság segítségével is, csak évek múlva

juthat hozzá régóta esedékes, teljesen likvid követeléséhez. Ma, amikor az adós óriási kamatot fizet a kölcsönzött tőke után, a mai helyzet mellett számtalan adós szívesen perelteti magát, mert a véget nem érő per tartama alatt mindössze a törvényes öt százalék kamatot fizeti a perelt tőke után és így a peren a késedelmes fizető egyenesen nyer. Hogy a büntető eljárás során a gyorsaság elsőrendű igazságszolgáltatási követelmény, azt az egyéni szabadság mindenképpen felett szempontra elégé dokumentálja s így erről a kérdéstről sem kell sok szót vesztegetni.

Ezen az állapoton kell a kormánynak sürgősen változtatnia,

mert az ország legnagyobb értékei forognak itt kockán. Az ország kereskedelme, a külfölddel való esereforgalom részére a gyors és biztos igazságszolgáltatás alapját sürgősen meg kell teremteni. Egy pillanatig sem szabad az ország jogkereső közönségét, a külföld kereskedelmi világát abban a feltevésben meghagyni, hogy nálunk a jogszolgáltatás lassu menete a perlést és vele a bírói ottalmat szinte illuzóriussá teszi. Gyors, biztos, fejlett igazságszolgáltatás az állam épületének egyik legerősebb pillére, amelyet — kerüljön bárminő áldozatba — az ország hitele, belső és külső konszolidációja érdekében halotás nélkül fel kell állítani.

Lejár a képviselőjelölés határideje.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 15.

Öt nap múlva jár le a képviselőjelöltek listájának átadási határideje, amikoráig is minden párt benyújtja jegyzékét az illetékes törvényszéknek. Sok helyütt még máig sem készültek el a listák összeállításával, mert a személyi ellentéteket még mindig nem sikerült elsimítaniok.

A radikális-párt ma határozott véglegesen a beogradi lista ügyében és egyhangulag hozott döntésével megerősítette Pasity jelölését. A konferencia után a jelen voltak lelkesen éljeneztek a miniszterelnök kandidatelet.

A beogradi törvényszékhez tegnap két új listát adtak be. Az egyik a radikális párt beogradi kerületének a jegyzéke, amelyen Zsuljevity Aleksa a listavezető, a másik pedig a földműves-párté, amelynek vezetőhelyén Sekity Milutin neve szerepel.

Pasity Nikola miniszterelnök a közeljövőben hosszabb választási körútra utazik, amelynek során meglátogatja a Vajdaságot, Bosznia-Hercegovinát és Szlavóniát, ahol az ottani kerületek vezető tagjaival fog tárgyalásokat folytatni. Pasity előbb Mitrovicára megy, ahol részt vesz az ottani nagy radikális népgyűlésen.

A demokrata-párt főbizottsága tegnapi ülésén döntött a panesevoi jelölés körül felmerült ellentétek ügyében. A főbizottság úgy határozott, hogy a panesevoi kerület listavezetője Boskovity Duda dr. panesevoi ügyvéd lesz. A két másik aspiráns dr. Miatovity Svetomir és Vulevity Voja járási jelöltséget kap.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a kisebb pártokban nem mutatkoznak oly éles ellentétek, mint a nagy pártokban. A szociálista-pártban például — a beogradi jelentés szerint — teljes egység uralkodik. A párt, hir szerint, most a magyar munkásság körében fejt ki nagy propagandát.

A beogradi „Vreme” Jovanovity Ljuba vallásügyi miniszternek magyar újságírók előtt tett kijelentésével foglalkozik. Többek között megemlíti, hogy a miniszter kijelentése szerint a magyarok is hibásak a névjegyzékekből való kimaradásuk miatt, mert nem jelentkeztek idejekorán a felvételre. A névjegyzékek összeállítására pedig a felületesség dokumentálására megjelgyzi a miniszter — írja a „Vreme” — hogy a listákból Nincsity Momcsiló külügyminiszter neve is kimaradt.

TÖZSDE

Február 15.

Beograd. A beogradi tőzsde a tegnapi gör. kel. ünnep miatt zárva volt.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00265, Newyork 53360, London 2497, Páris

3195, Milano 2540, Prága 1575, Budapest 020, Beograd 530, Bukarest — Varsó 00130, Wien 0007450, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Amsterdam 1043, Beograd 26, Berlin 1350, Bukarest 1275, Milano 126, Páris 158, Varsó 6.

Nyugtalanító hírek a Tisza vizallásáról.

Ujabb veszély fenyegeti a bánági Tiszavidéket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, febr. 16.

A községek, egyetértve a vizitársulatokkal, minden előkészületeket megtettek, hogy az esetleges árvízveszedelem ne érje készületlenül a fenyegetett partvidékeket. A folyómenti községek már összeirták a közmunkaerőt, gondoskodtak a megfelelő anyagról, úgy hogy a veszélyt még csirájában elfojthatják.

A Duna vizallásáról kedvező hírek érkeznek. Az apadás változatlanul tovább tart s ha a jelenlegi arányokban továbbra is esik, rövidesen minden veszély megszűnik. Ivanovoból, amelynek környéke a Duna déli szakaszának legveszedelmesebb pontja, tegnap újabb jelentéseket kaptak. A legújabb hírek erős apadásról tesznek bizonyosságot és az előjelek után ítélve, a jövőre nézve sem lesznek nagyobb változások. Nagy kérdés persze, hogy mikor következik be az olvadás. Ha a mostani magas vizállás mellett jönne az állandó víz hullám, rövidesen felszökkenne nem várt magasságra és feltétlenül előntessel fenyegetné a mélyebben fekvő vagy kevésbé védett partvidékeket. A hideg éjjelek szerencsére megteszik jó hatásukat, mert így a nappalok gyenge melege nem képes gyors olvadást előidézni. Ily körülmények között csak kisebb foku olvadás áll be, amelynek esékélyebb vízmenynyiségét elbirja a folyó.

A Tisza-folyónál másképpen fest a helyzet. A Tisza-folyó felől a bánági községek nyugtalan tudósításokat küldenek. A folyó a legutóbbi napokban rendszeresen nő és árálása elérte már az egy méter magasságot is. Nagy baj az, hogy a Tisza felső folyásáról nem érkeznek hivatalos értesítések, mert ennek birtokában könnyen lehetne következtetni a bekövetkezendő eseményekre. A legveszedelmesebb környék jelenleg Padej környéke. Padej községnél ugyanis egy ösdi, negyven év óta fennálló zsilip van, mely teljesen alkalmatlannak bizonyult akkor, amikor leginkább volna reája szükség. A zsilipet már régen átépítették volna, el is készítették a tervet és a költségvetéseket, az írásbeli munkák után azonban rendszeresen megakadt az ügy. Mint annyi másnál, itt is a pénzhiány volt a késedelem és halasztgatás oka, mely most könnyen keserűen megbosszulhatja magát.

Veszélyben a sportpálya.

A katonaság még nem adta át a játéktérét.

— 'A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 16.

A beeskereki sport létezős voltát, fejlettségét objektív kritikuskak feltétlenül el kell ismernie. Eddig sem panaszkodhattak az egyesületek, hogy nem méltányolják eléggé működésüket, sőt ellenkezőleg — egyenesen hízelgnek nekik a sportlapok és barátságukért, együttműködésükért versenyeznek a többi városok sporttalakulatai. Annyi lelkes, minden munkára kész sportembert keresve sem találhatni másutt, hogy a kvalitásról ne is beszéljünk. Beeskerek oly erőket tud felmutatni, melyek nemcsak helyi vonatkozásban állják meg helyüket, hanem az országon kívül is jó nevet szereztek egyesületüknek és városuknak.

A beeskereki sport mindezek dacára nem tud eléggé, a kívánatos módon fejlődni. Megfelelő eszközök birtokában a jelenleginél sokkal eredményesebb munkát bírva produkálni. A sok akadály között, amely hátráltatja az egyesületeket, a legfőbb a pályakérdés.

Tavaly ősszel vetődött fel először komoly, megvalósítható formában a pályaprobléma. A helyi sport vezetői interveniáltak a városnál, ahol ígéretet is kaptak, hogy a város tulajdonát képező Hajduk Veljkova (Merezy) utcában lévő volt játéktér átengedik sportpálya építésére. A tervek akkoriban nagyjából elkészültek, meg volt a költségvetés, egyszóval papíron nagyszerűen megvalósították a grandiózus eszmét. Az utcai bejárat mellett jobb és baloldalt tribünöket építettek volna, elől frissítő bódék foglaltak volna helyet, a hatalmas méretű pályát pedig középtűt terveztek párhuzamosan a szomszédos épületekkel.

Már február közepe táján haladunk a jövő hónapban föléled a footballsport téli álmából és még mindig nincsen az egyesületek birtokában a szükséges terület. A katonaság még egyelőre nem is mutat hajlandóságot az átadásra. A város vezetősége felszólította volt a parancsnokságot, mely azonban még nem intézkedett a játéktér kiürítéséről.

Az előjelek után itélve teljesen kilátástalan, hogy az idén megvalósul a régi álmom és így több mint bizonyos, hogy ezúttal is a vásártérre szorítanak, amely tudvalegölög teljesen alkalmatlan mérkőzések céljára.

A szalonkii bűnpör egyik vádlottja hazatért.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 15.

A belügyminisztérium közbiztonsági osztályának engedélyével hazatért Gojkovity Vojisláv, volt szerb alezredes, aki be volt avatva a híres szalonkii bűnpörbe, amelynek vádlottjai ugyanis merényletet terveztek a szerb trónörökös ellen. Gojkovityot, aki Wienben emigrált, a törvényszék in contumacia elítélte. Kérvényében, amelyben hazatérésre engedélyt kért, megemlítette, hogy ártatlan és ügyét tisztázni fogja. Gojkovity bűnyűjét a közeljövőben fogja letárgyalni a beogradi törvényszék.

Élet-halálharc Katarinovac határán.

Agyonütöttek egy husz éves fiatal embert. Gyilkosság szemtanuk előtt. — E fogtak a tettest.

— 'A „Torontól” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 16.

A Lázárföld községtől nem messze fekvő Prém-tanyán tegnap reggel izgalmas jelenetekben bővelkedő dráma játszódott le. A gyilkosságnak Ujvári Miklós husz éves béresfiu esett áldozatául, aki eddig ismeretlen okból összeveszett egyik bérestársával és ebből kifolyólag történt aztán a büntetés.

A gyilkosság előzményeiről még nem állnak pontos adatok a nyomozó hatóságok rendelkezésére s így ez a pont még homályos és ismeretlen részleteket tartogat. Mindössze tény az, hogy Ujvári, a Prém-tanya alkalmazottja, tegnap reggel az egyik gazdasági épületben együtt volt bérestársával, akivel már hosszabb ideje hadilábon állt. Hogy miről folyt a beszélgetés, arról természetesen még nem tudni, mindenestre azonban megállapítható, hogy igen hevesen folyt a vita. A kérdéses időben a jelzett épület környékén tartózkodó szolgaszemélyzet vallomása szerint Ujvári hangját többször hallották. Egyízben hangosan odaordított társára, hogy miről vitatkoztak, vagy mit kiabált Ujvári, arról nem adhatok felvilágosítást.

Mintegy negyed óráig tarthatott a vehemens szóharc, amikor hangos jajkiáltás hallatszott az épületből. A következő pillanatban, — mielőtt még odaérhetek volna — kiesapódott az ajtó és a fiatal Ujvári véres fővel menekült ki rajta. Nyomában

ellenfele is megjelent, aki kezében egy hatalmas vasvillát szorongatva, futott a menekülő után. Az első ütés nem érinthette súlyosan a fiatal embert, mert a szabadba érve, ujult erővel vágott neki a földnek. Ellenfele nem tágitott mellőle, hanem szorosan a nyomában tartott. Néhány percig tarthatott az életért való versenyfutás, melynek szemtanúi tehetetlenül nézték az irtózatot küzdelmet. Végre mégis csak elérte a kimerült áldozatot. Rövid tusa következett, melyből a támadó került ki győztesen. Teljes erejéből több csapást mért az áldozatra, melyek kiszállt a színhelyre. Kihallgatta a jelenvolt szövegét és vallomásukról jegyzőkönyvet vett fel.

Tegnap délután utazott ki Beeskerekéről a boncoló bizottság, hogy megejtse az áldozat felboncolását. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen Ujvári több ütést mérték, melyek közül az egyik volt csak halálos.

Mint lapzártakor értesülünk, a szárcsai csendőrség egyik embere Szárcsa község határában elfogta a gyilkost. Kihallgatása után olvezetik véres tettének színhelyére.

Sztaity Nadezsda hangversenye.

A beeskereki művésztermelés legfiatalabb hajtása, a tehetséges Sztaity Nadezsda második bemutatkozása több szempontból jellegzetes megállóléheye az idej hangversenyekről írott referádáknak. A tegnapi zsufolt ház, a lelkes hallgatóságnak tüntető ünneplésben nyilvánuló belső megértése, ékes bizonyítéka volt annak a már régen le szögezett ténynek, hogy a Vajdaságban zeneileg a legkultúraltabb, legáldozatkészebb publikuma városunknak van. Bizonyítéka ez nemcsak a publikum jóindulatának, mellyel minden zenei törekvést szívesen támogat, de fokmérője átiagos kritikai készségének s izlésbeli fejlettségének. A beeskereki publikum csak jó muzsikát hallgat szívesen, csak olyan előadókát ünnepel, akik művészi egyéniségükkel beférköztek a szívébe. S a esüirtörtöki hangversenypublikumnak ez a konvencionális mértéken túl emelkedő tetszésnyilvánítása, — illelőleg ennek a regisztrálása a fiatal opera-énekesező legszebb dícsérete. Tavalyi bemutatkozása alkalmával énektechnikai és megjátszásbeli diszpozícióját különösen kiemeltük. Ez a diszpozíció a két hangverseny közötti egy év alatt jelentős, felfelé törő ívet irt le ama pályán, melynek kulminációja az öntudatos, kiforrott karakterisztikus művészi egyéniség.

Műsora egy-két ismert operaárián kívül teljesen ismeretlen kompozíciókból áll. Milosevity: Japan című dalával köszöntött be. Az ósrégi japán szövegre applikált modern muzsika interpretálásával érdekes illesztrációt adott szöveg és a hozzávaló zene közötti — egymást mégis támogató — kontrasztról. Mozart: Figaró házassága teljesen megfelelt egyéniségének, kedvesen, játszókönnyedén énekelte. Nem kevesebb könnyűséggel oldotta meg Mayerbeer: Hugonottáinak hatalmas s igazán nagy technikai készséget igénylő kadenciáit. Dvorzsak: Ah dagte mir dalát megható, bánatos mélységgel s operai működésének első szerepét, Massenet: Wertherét — talán a kedves és jóleső emlékek kapesán, mindenkit megkapó érzéssel énekelte. A zenekarnak Mendelssohn: Athália nyitányával zárul az első rész.

Szünet után két ismeretlen dal következett. Bellini: A puritánok és Aljubeva: Solovei, Ismertetésükkel őszinte örömet szerzett a hallgatóságnak, talán műsora legkedvesebb számai voltak. Utolsóelőtti számnak a zenekar Dvorzsak: Legendáját és Szlovén táncait adta elő, majd a Carmen Michaela áriájának tökéletes előadásával véget ért a változatos, szép program.

Külön kell megemlékeznünk a filharmóniai egyesület zenekaráról, a mely Ripka Imre karnagy vezetésével az egyes énekszámnoknál a kíséretet látta el sok finomsággal

mindig tökéletes aláfestést adva az énekesnő művészetének. A műsor két önálló zenekari számánál pedig olyat produkáltak, ami csak újabb bizonyítéka volt Ripka Imre kiváló zenei képességeinek és az ifju filharmónikus gárda nemes törekvéseinek. Nekik is méltán részük volt az est sikeréből. A kaszinó nagytermet zsufolásig betöltő közönség sok-sok tapssal adta jelét földije, a Beeskerekéről elszármazott Staity Nadezsda iránti meleg szeretetének.

C.

HIREK

Febr. 17.

1564-ben meghalt Michelangelo festő, szobrász, feltaláló.

1673-ban meghalt Molière, a franciák egyik legkiválóbb vígjátékírója.

1827-ben született Pestalozzi, a modern neveléstudomány megalapítója.

1856-ban meghalt Heine, Németország és a világ egyik legkiválóbb költője.

Izr. istentisztelet. A szombat délelőtti izr. istentisztelet nem 10 órakor, hanem kivételesen fél 10 órakor fog megkezdődni.

A Kultúregylet matinéja. A Torontálmegeyi (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület holnapután, vasárnap délelőtti 11 órai kezdettel matiné rendez a Kaszinó-társulat nagytermében. Ez alkalommal dr. Farkas Gejza mond el néhány „M. sét a felnőttek számára”, majd Kolos Janka hegédütanár nő Edelmans Etus zongorakisérete mellett bemutatja Kazaczay Tibor „Suite Roccoco”-ját. A matiné a Kultúregylet tagjai ingyen vehetnek részt. Nem tagok 5 dinár belépődíjat fizetnek.

Fáraó hitvese.

Szabadlábban a volt beogradi parancsnok. Beogradból jelenti tudósítónk: Tegnap szabadult ki a topesideri fogházból Wittmann Győző, aki az osztrák-magyar megszállás idejében Beograd katonai parancsnoka volt. Wittmann áttoncolják a hataron Magyarországra, miután Temesváron letelepedett családját már régebben kiutasították.

A görögök bevezetik a Gregorianus-naptárt. Athénből jelenti, hogy a kormány elrendelte, hogy az ország területén február 16-ikától kezdődőleg bevezetik a Gregorianus-naptárt a régi Julián-féle naptár helyett.

Gróf Károlyi Mihály Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Gróf Károlyi Mihály, volt magyar köztársasági elnök és Magyar József dr., volt belügyi államtitkár a Bécsi Magyar Ujság igazgatója tegnap tárgyalásokat folytatott Beogradban Nesity felhatalmazott miniszterrel.

Fáraó hitvese.

Vrsaci tanár beszámolója az orosz éhínségről. Az éhező oroszok számára gyűjtött adományok szétosztásával foglalkozó bizottság elnöke, Gyurgyevity Gyorgye vrsaci gim-

váziumi tanár beszámolt a kormányának a delegáció eddigi munkájáról. Referációjában elmondja, hogy Odessa környékén folytatja tevékenységét és Jansen adatai alapján dolgozik. A munkába vett területen mintegy fél millió a segélyre szorulóknak száma.

Fáraó hitvese.

Jelmezes purimbál a Kaszinóban március 3-án.

• **Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadruga Banka D. D.), Veliki Beckserek. — Telefon 43 és 47.**

• **Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beckserek. — Telefon szám 329.**

• **Atutalásokat és csekk kifizetéseket — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecksereki Takarékpénztár, Veliki Beckserek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.**

A vámhivatal sorsa döntés előtt.

A becksereki érdekeltek készek az anyagi áldozatra.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckserek, febr. 16.

A vámhivatal felállítása ügyében választott bizottság tegnap délután a bányai kereskedelmi- és iparkamara helyiségében ülést tartott. Az értekezleten referált a delegáció elvégzett munkájáról és beszámolt megbízatásának eredményéről. A bizottság jelentése alapján azt az örveletes tényt állapították meg, hogy a terv megvalósulása elé nem gördülnek nagyobb akadályok s hogy már csak a pénzügyminiszter garanciája szükséges az ügy véglegesítéséhez.

A bizottság referense elmondotta, hogy kereskedelmi, gyáriparosi és iparos körökben eljártak, ismertették a vámhivatal felállításának ügyét és a szükséges költségekhez való hozzájárulásra szólították fel az érdekelteket. Mindenütt megértésre találtak, úgy hogy a kiadási előirányzatra csakhamar biztosítva látták a kellő nagyságú hitelt.

A szükséges pénzösszeg biztosításával most már semmi akadály nincsen az építkezés megkezdésének. A vámhivatal kérdésében tartott gyűlés határozata értelmében azonban, előbb garanciát kell kérniük a pénzügyminisztertől, hogy abban az esetben, ha a kereskedők felépítik az említett raktárt, irodahelyiséget s ha gondoskodnak a tisztviselők lakásáról, tényleg megkapják-e vámhivatalt.

Evégből delegáció utazik Beogradba, ahol eljár a pénzügyminisztériumban és határozott ígéretet kér a becksereki vámhivatal felállítására. Amennyiben minden kétségen felül álló módon hozzájárulnak — amint az előrelátható — a vámhivatal megszervezéséhez, az elkészített építési terveket elviszik a fővámhi-

vatal igazgatójához és bemutatják jóváhagyás végett. Ha ez is megtörtént, haladéktalanul megkezdődik az építési munka.

A vámhivatal épületét a régi vasúti állomás mögött tervezik felépíteni. Mint már ismertettük, huszonöt méter hosszú és hét méter széles raktárt, két irodahelyiséget, egy szolgának való szobát és végül előszobát foglalna magában az épület. A tisztviselők lakásáról a város gondoskodik.

A vámhivatal sorsa tehát a pénzügyminisztérium határozatától függ. Érdeklődéssel várjuk, hogy saját pénzünkért megkapjuk-e ezt a fontos intézményt.

Fő a hivatalos forma!

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckserek, febr. 16.

Valami furesa ügyrendről hallunk a munkásbiztosító-pénztár beteglátogatásait illetően. Egy helybeli orvosnál a szakácsnő tegnap reggel hirtelen rosszul lett és összeesett. Mintán a munkásbiztosító-pénztár tagjai sorába tartozik a szakácsnő, munkaadója elküldött a pénztár rendelőjébe, hogy küldjenek ki orvost. A rendelőből azt követelték, hogy a munkaadó kérje ezt írásban és egyúttal igazolja, hogy nevezett szakácsnő nála alkalmazásban van. Ezen csekély formások elvégzése után majd elrendelik, hogy az orvos délután kimenjen és a beteget megvizsgálja.

Nagyon érdekes! Azonban lehetne ezt talán még jobban és célszerűbben megcsinálni, hogy a beteggel lehetőleg még kevesebb dolga legyen a pénztárnak. Például elrendeljük, hogy a munkaadó vizsgálja meg a beteget és talán preskibáljon is. Akkor még a bejelentést írásban is meg lehetne spórolni! Mégis csak humoros, hogy a betegségyógyzó, ahol pedig bizonyára pontos nyilvántartás van — legalább is kellene, hogy legyen — azt várja, hogy a munkaadó igazolja a nála hirtelen megbetegedett munkást, aki esetleg addig, míg ezek a formások történnek, elpatkol. Holott a pénztárnál lévő adatok alapján néhány perc alatt megállapítható, hogy az illető csekély pénztári tag-e vagy sem! Mintán pedig minden háztartási alkalmazottnak kutyakötelessége a pénztárba beiratkozni — úgy gondolom minden kérdezősködés felesleges — sőt a pénztárnak meg kell ragadni az alkalmat, hátha nem jelentették be ezt az alkalmazottat és ő törvénytelenesen kaphatja rajta a munkaadót. Végre is a pénztári járulékról igazán nem lehetne mondani, hogy kevés — ha tehát már fizet valaki, elvárhatja, hogy ezért szolgálják ki. A munkásbiztosító mai kezelése és tagjaival való bánásmódja igazán nem olyan, mintha szocialisztikus alapon nyugodna, inkább úgy fest, olyan a modora, mintha kegyelemből sziveskedne foglalkozni a tagjaival, akiknek a pénzéből él, sőt mondhatni — egészen jól él.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Megdráguít a külföldi távirat.

A postaügyi minisztérium az összes postahivatalokat rendeletben értesítette arról, hogy február 15-től kezdve egy francia aranyfrank értéke husz dinár a nemzetközi távirati forgalomban. Ennek megfelelően a távirati díjszabást 33 százalékkal kellett emelni. A nemzetközi táviratforgalomban holnaptól kezdve a következő felemelt díjszabás lép életbe: Egy szó ára Bulgáriába 3 dinár, Ausztriába, Görögországba, Romániába, Olaszországba, Magyarországba és Albániába 3-60 dinár, Csehszlovákiába 3-80, Svájcba 4-40, Németországba, Franciaországba és Lengyelországba 5 dinár, Dániába, Belgiumba, Hollandiába, Danzingba 5-80 dinár, Angliába 7-60, Norvégiába, Finnországba 7-80 dinár, Törökországba 9-90, Newyorkba 29-40, Washingtonba 33-40 dinár.

Figyelembe veendő, hogy a nemzetközi forgalomban mindig egy szóval többet kell fizetni, mint a mennyi a távirat szövege. A külföldre menő táviratok díja vasárnap sem több. A távirati díjakon kívül egy fél dinár fizetendő blankettáért, vevényért pedig egy dinár.

Hirdetmény.

Ernestovac (Ernestháza) község a tulajdonát képező gőzmalomba egy főmőlnárt keres. A felfogadás f. é. március 4-én d. e. 10 órákor fog megtörténni. Akik eme állásra reflektálnak, kötelesek a kitűzött időre a községelöljáróságnál személyesen jelentkezni.

277

Községelöljáróság.

Használt irodaberendezések és bolti állványok

kerestetnek megvételre. Ugyanott felvétetik egy pincemesteri segéd, ki hasonló minőségben már alkalmazva volt. J. F. Vsetecka a d. beogradi szeszgyár fiókja, Pasityeva u. 29.

Tenyészkanok

80 darab, fajtisza, egyéves mangalica, egyenként is 197

eladók

Hirschl Herman és Fiai gazdaságában. Vasutállomás: Sarinovac. Posta: Potiski Sveti Nikola.

Jó házból való 260

F I U

fizetéssel tanoncnak felvétetik

László és Lévaić

fűszer- és vegyeskereskedésben Vel. Beckserek, Zsitni trg (Buza-tér).

Egy jóforgalmu 285

szatócsüzlet

lakással együtt jutányos áron azonnal eladó.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Helybeli nagy pénztintézetnél egy német és magyar gyorsírászatban teljesen jártas 282

gépiro tisztviselő

és egy érettségizett és némi gyakorlattal bíró gyakornok felvétetik.

Ajánlatokat „Pénztézet” alatt a „Torontál” kiadóhivatala továbbít. Szerb nyelvben jártasak előnyben részesülnek.

Polgármesteri hivatal V. Beckserek.

2266—923. sz.

VII.

Másolat. Kerületi pénzügyigazgatóság 1923. évi január hó 20. 47131/922. sz. Veliki Beckserek. A városi előjáróságnak Vel. Beckserek. Az államadósságok vezérigazgatósága 24360. sz. a. kelt aktájával a következőket közli ezen igazgatósággal:

A pénzügyminisztérium gazdasági bizottsága D. 24360. sz. alatt kelt határozatával felhatalmazta a pénzügyminiszter urat, hogy a dinár és korona értékű bonokat 1922. évi november hó 1-től kezdődőleg 1923. évi május hó 1-ig kifizetheti.

1. Kifizetendők a dinár értékű bonok, amennyiben azok folyó évi május hó 1-től november hó 1-ig a D. 6800/922. évi határozat szerint nem lettek kifizetve. Ezen bonok kifizetése alkalmával az esedékeségtől a kifizetésig semmiféle kamat nem jár. Ezen bonok nem prolongálhatók.

2. Hogy a korona értékű bonok határidőben kifizetendők és hogy folyó évi november hó 1-től azok sem prolongálhatók.

3. Hogy az 1919. évi október hó 16-ig eladott korona értékű bonok kifizetése alkalmával a tőke és annak hathavi dekurziv 6% kamata fizetendők ki, mivel ezen bonok hallgatóságilag prolongáltak.

4. Hogy az 1920—21. és 1922. évben korona értékben kiállított bonok kifizetése alkalmával a dekurziv kamata el ne ismertessék.

5. Hogy az 1919. évi május 15-től 1919. június 15-ig vásárolt bonok után minden 100 korona után 5 dinár jutalom fizethető ki, de csak akkor, hogyha az állami adósságok vezérigazgatóságának bizonyítéka van arra, hogy a vonatkozó bonokra a befizetés a fenti időközben megtörtént.

A kifizetés a kerületi pénzügyigazgatóságnál Novi Sadon, valamint a kerületi és járási pénzügyigazgatóságoknál történik.

Fenti pénzügyi bizottság határozata azzal adatik ki a városi előjáróságnak, hogy azt a megszokott módon közzhírrá tegye. Vladimir Kušity s. k., ker. pénzügyigazgató.

Vel. Beckserek, 1923 február 10.

Aleksity s. k., polgármester.

Eladó

egy HP 4-6 lóerős és egy HP 4 lóerős 284

benzinmotor

Beogradska (Écskai) u. 18 sz. a.

Gyógyszerüveg

Kertészüveg

Lámpacsó (Zillinder)

283

jutányos áron kapható:

Beno József üvegkereskedőnél

Vel Beckserek, a nagyhíd mellett.

Einladung.

Die p. t. Aktionäre der „Erste Sečanjer Sparkassa als Aktiengesellschaft“ werden zu der am 4. März 1923., 10 Uhr vormittag, im eigenen Institutslokale abzuhaltenden

XXXIV. ord. Generalversammlung

hiemit höflichst eingeladen.

Im Falle die Generalversammlung nicht beschlussfähig werden sollte, wird dieselbe unter Beibehaltung nachstehender Tagesordnung, ohne Rücksicht auf die Zahl der Anwesenden und von denselben vertretenen Aktienkapitals, am 18. März 1923, 10 Uhr vormittag, in eigenen Institutslokale stattfinden.

Tagesordnung:

1. Wahl eines Präses ad hoc, Schriftführers und zweier Protokollsauthentikatoren.

2. Vorlage der 1922. Bilanz, des Direktions- und Aufsichtsratsberichtes und Erteilung des Absolutariums.

3. Beschlussfassung über Verteilung des 1922. Reingewinnes.

4. Bestimmung des Wertes der Präsenzmarke der Tageskommissäre pro 1923.

5. Wahl eines Direktionsmitgliedes auf zwei Jahre.

6. Wahl des Aufsichtsrates und dreier Ersatzmitglieder auf drei Jahre.

7. Bestimmung des Gehaltes des leitenden Direktors.

8. Eventuelle Anträge.

Sečanj, im Februar 1923.

Die Direktion.

Auszug aus den Statuten. § 22. Die Generalversammlung wird aus jenen Aktionäre gebildet, welche Eigentümer einer oder mehrerer Aktien sind, welche wenigstens 14 Tage vor der Generalversammlung in dem Aktienbuche der Gesellschaft eingetragen waren und ihre Aktien samt Coupons mindestens 3 Tage vor der Generalversammlung bei der Anstalt deponirt haben.

RECHNUNGSABSCHLUSS

der „Erste Sečanjer Sparkassa als A.-G.“ für das Geschäftsjahr 1922 XXXIV. Jahrgang.

AKTIVA		Bilanz-Konto		PASSIVA	
Kassastand	122119 92	Aktienkapital	800000		
Forderungen bei anderen Instituten	67451	Reservefond	92200		
Wechseleskompte	2846421	Wertpapierkursdifferenzenfond	17521	20	
Vorschüsse	4400	Pensionsvergütungsfond	5000		
Wertpapiere	106098	Torontalszečanjer Armenfond	130		
Institutshaus	59256 60	Einlagen	1908795		
Realitäten	50632	Depositen	258362		
		Dividenden, unbehoben	4330		
		Emissionsspesen	17126	80	
		Transitivzinsen	25100		
		Gewinnvortrag vom Vorjahre	11739 16		
		Reingewinn pro 1922.	116084 36	127823	52
	3256388 52			3256388	52

SOLL		Gewinn- und Verlust-Konto		HABEN	
Einlagszinsen	99378 33	Gewinnvortrag vom Vorjahr	11739	16	
Einlagszinsensteuer	9937 86	Wechselzinsen und Provisionen	425230	25	
Steuer und Umlagen	68345 96	Wertpapierzinsen	2800		
Regie	32674 44	Kontokorrentzinsen	9438		
Spenden	40				
Aufsichtsratsrenumeration	2000				
Präsenzmarken	5696				
Beamtengehalt	27200				
Beamtensteuerbeitrag	75348				
Abschreibung dubioser Wechsel	763 30				
Gewinnvortrag vom Vorjahre	11739 16				
Reingewinn pro 1922.	116084 36	127823	52		
	449207 41			449207	41

Sečanj, am 31. Dezember 1922.

Buchhaltung: Anton Sabarich m. p.

Die Direktion:

Stefan Probst m. p., leit. Direktor.

Nikolaus Kindl m. p.

Karl Probst m. p.

Ernest Probst m. p.

Stefan Probst jun. m. p.

Peter Grassl m. p.

Josef Focht m. p.

Vorstehendes Bilanz-Konto geprüft, mit den Haupt- und Nebenbüchern verglichen und richtig befunden.

Sečanj, am 10. Februar 1923.

Der Aufsichtsrat:

Johann Skersil m. p., Präses.

Julius Szilber m. p.

Josef Puhl m. p.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.